

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΠΑΓΙΑΡ

ΤΟ ΠΗΓΑΔΙ ΤΟΥ ΔΡΑΚΟΥ

Ένας πλούσιος πατριώτης... Αύτός ο ανθρωπός, ένας αύστηρος Λουθηρανός που περιφρονούσε τά πλούτη του, είχε ωρή αύτο το θησαυρό μιά μέρα καθώς έσκαψε στο χωράφι του... Αύτα τα πράγματα, άλλωστε, ήσαν πολύ συνηθισμένα, πρό σαράντα χρόνων σ' αύτο τον τόπο.

Οι Μπόερς καθαλλάρηδες λοιπον, άν και περισσότεροι από μᾶς, άπεφευγαν με κάθε τρόπο νά συγκρουσθούν μαζύ μας. Αύτο ήταν μιά άκομη άποδειξις ότι το φορτίο που μετέφεραν ήταν πολυτιμότατο, πράγμα που άναβε την πλεονεξία των παλληκαράδων μου, οι οποίοι ήσαν, ποιός λίγο ποιός πολύ, όλοι τού σχοινιού και τού παλουκιού.

"Επρεπε ώστόσο νά τελειώνουμε... Γι' αύτο ένα ωράδιο του 'Ιουνίου — που είνε χειμώνας σ' αύτο το ήμισφαίριο — άφηντας τ' άλογά μας στήν κατασκήνωσί μας και τά φώτα άναμμένα για νά ξεγελάσουμε τὸν έχθρο, ξεκινήσαμε μέσα στο σκοτάδι!

Ἐπρόκειτο, κάνοντας μιά νυχτερινή όρειθασία, νά προσπεράσουμε τούς έκατο Μπόερς καθαλλάρηδες, και νά πάμε νά τούς περιμένουμε κει πάνω, στήν κλεισούρα, στο μέρος που λεγόταν Πηγάδι τού Δράκου.

Είχα περιπλανηθή άλλοτε ἐκεῖθε κ' ήξερα καλά το μέρος, καθώς και τούς δρόμους που ωδηγούσαν σ' αύτο, μονοπάτια δησπού κινδυνεύει νά γκρεμοτσαί τη κανείς σε κάθε δευτερόλεπτο. Ψυχάλιζε και δρόμος ήταν σκληρός... Τέλος, τά χαράματα, φτάσαμε στὸ σκοπό μας κι' ἐκεὶ ἔστησα καρτέρι με τούς ἄντρες μου, πράγμα εύκολο, λόγω τῆς θέσεως δησπού όπου βρισκόμαστε...

Φαντασθήτε ένα στενό πέρασμα ἀνάμεσα δησπού το κάθετο σχεδόν τοίχωμα τού βουνού κι' δησπού ένα γκρεμό, μιὰ βαθειά μᾶλλον ἄβυσσο, που φαινόταν νά χάνεται μέσα στὰ βάθη τῆς γῆς και πού κανείς, δησπούς έλεγαν, δέν είχε κατορθώσει νά τὴν έξερευνήσῃ.

Αύτο ήταν τὸ «Πηγάδι». Οσο γιὰ τὸ «Δράκο», αύτος βρισκόταν κάτω στὸ βάθος του, φυλάγοντας κάποιο παραμυθένιο θησαυρό... Ο ίδιος δηλαδή θρύλος που ἀκούει κανείς σ' δλες τὶς χῶρες...

Μὲ τὴν ἀνατολή τού ήλιου, οι Μπόερς καθαλλάρηδες φάνηκαν, κρατώντας τ' άλογά τους δησπού τὰ χαλινάρια.

«Πῦρ!» πρόσταξα τούς ἄνδρες μου.

Ξαφνιασμένοι οι Μπόερς στριφογύρισαν γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀπάνω στ' άλογά τους, μὰ συνήλθαν γρήγορα. "Άλλοι ταμπουρώθηκαν πίσω δησπού μερικοὺς βράχους κι' άλλοι, ξαπλώνοντας κάτω τὰ άλογά τους, μὲ τὸν τρόπο τῶν κοζάκων, τὰ χρησιμοποιούσαν ως προχώματα γιὰ ν' ἀμυνθούν.

"Οπως ξέρετε, οι Μπόερς είνε σκοπευταὶ τρομεροὶ γιὰ τὴ γρηγοράδα τους. 'Άλλοι μόνο στὸν ἀπερίσκεπτο που θ' ἀποκαλύψῃ μπροστά τους περισσότερο δησπού πέντε δευτερόλεπτα τὸ χέρι του ή τὸ μέτωπό του γιὰ νὰ πυροβολήσῃ. 'Η σφαίρα τού έρχεται «συστημένη» πρὶν ἐκεῖνος προφτάσῃ νὰ πιέσῃ τὴ σκανδάλη.

Αύτὸ συνέβη και σὲ μένα... Δέχτηκα μιὰ σφαίρα στὸν ἀριστερό μου δῶμα τὴ στιγμὴ ἀκριθῶς που σημάδευα τὸν ἀρχηγὸ τῶν Μπόερς, ταμπουρωμένο πίσω δησπού ένα λευκὸ άλογο, πάνω δησπού τὸ δηποίο ξεχώριζε περίφημα τὸ καπέλλο του.

Παρ' οὐλό τὸν τραυματισμὸ μου, ή ύπεροχή μας ήταν ἀναμφισθήτητη κ' οι Μπόερς ἀφοῦ πολέμησαν λίγη ὥρα γιὰ νὰ δείξουν δηις εἰνε γενναῖοι — δὲν μπορούσαν πειὰ νὰ κάνουν τίποτε άλλο παρὰ νὰ παραδοθούν. 'Ο δρχηγὸς τους, ο ίδιος που μὲ είχε συγγρίσει τόσο καλά, τὸ είχε ἀντιληφθῆ αύτο, γιατὶ τὸν εἶδα σὲ μιὰ στιγμὴ νὰ χώνη τὸ μισὸ χέρι του μέσα στὸ στόμα τού ἀλόγου του, σὰν νὰ τού έδινε νὰ πάρῃ καθάρισιο!

Μὰ έγὼ κατάλαβα ἀμέσως! Τοῦ είχε δώσει νὰ καταπιῇ τὰ διαμάντια! Ήταν ένα συνηθισμένο κόλπο ἐκείνη τὴν ἐποχὴ στὸ Τράνσαχαλ...

'Αποφάσισα λοιπὸν νὰ κρατήσω ως μερίδιό μου δησπού τὸ πολύτιμο αύτὸ τετράποδο, δηταν έξαφνα τὸ εἶδα ν' ἀνορθώνεται, χτυπημένο δησπού μιὰ σφαίρα τῶν δικῶν μου.

Τὸ πληγωμένο άλογο χρεμέτισε, ἔκανε ένα τρελλὸ πήδημα και κατρακύλησε μέσα στήν ἄβυσσο, μέσα στὸ «πηγάδι» μ' ένα τρομαχτικὸ πάταγο.

Αύτη τὴ φορά, δ θησαυρὸς βρισκόταν σὲ καλὴ και σίγουρη μεριά!... Μόνο ποὺ ἐπρεπε νὰ πάω νὰ τὸν ζητήσω δησπού τὸ «Δράκο»! Μὰ δὲν μὲ φόβιζε τόσο τὸ τέρας αύτὸ, δησπού οι συντροφοί μου... Πραγματικὰ, δὲν ήταν καθόλου ἀπίθανο νὰ είχαν δῆ αύτοι οι πλιατσικολόγοι τὶ συνέβη και νὰ ξπευ-

κανείς. Κι' ὅμως μοιάζει πολύ μὲ φανταστικὸ διήγημα.

Τὴν ἐποχὴ τοῦ πολέμου τοῦ Τράνσαχαλ, δηλαδή κατά τὸ 1900, βρισκόμουν στήν Πόλι τοῦ 'Ακρωτηρίου και διηγύθυνα μιὰ ἀγγλόφιλη ἐφημερίδα, ποὺ τὴν ἐπιχορηγούσε ή βρεττανικὴ κυβέρνησις. 'Ο «Μεταλλωρύχος», ἔτσι λεγόταν ἡ ἐφημερίδα αὐτή, ύπερασπιζε τὰ συμφέροντα τῶν ζένων χρυσούρων και ἀδαμαντωρύχων ἐναντίον τῶν κυριάρχων τοῦ πολέμου τῶν Μπόερς, οι δηποίοι, σὰν τίμιοι ἀνθρώποι που ήσαν, φοβούστουσαν τοὺς τυχοδιώκτες ποὺ είχαν τρέξει δησπού τὰ πέρατα τῆς γῆς πρὸς τὸ καινούργιο αύτὸ 'Ελντοράντο.

Ήμουν νέος τότε, γεμάτος ὄρμη και δὲν εύρισκα κανένα γοῦστο στὴ δουλειά τοῦ γραφιᾶ. Γι' αύτὸ, μόλις ἀκούστηκαν ἡ πρώτες κανονιές, ἐκλεισα τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδας μου και κόλλησα στήν πόρτα τῆς μιὰ εἰδοποίησι ποὺ δησπού ἀνήγγελλε τὸ θάνατο τοῦ «Μεταλλωρύχος» και τὴ γέννησι ἐνός σώματος ἐθελοντῶν, ποὺ θὰ πολεμούσαν ύπερ τῆς 'Αγγλίας, τῆς πατρίδας μου.

Λίγες μέρες μοῦ ἔφτασαν γιὰ νὰ στρατολογήσω καμμιὰ ἐκπιστὴ ἀποφασιστικὰ παλληκάρια, δῆλους παλληκῶν μεταλλωρύχους. 'Η ἀγγλικὴ 'Επιμελητεία μᾶς ἐφωδίασε μὲ δηπλα και μὲ ἄλογα... και δρόμο γιὰ τὸ μέτωπο!

Εἶχα βαφτίσει τὸ ἀπόσπασμό μου «Λεγεώνα τῶν Ζένων», γιατὶ, δηποίας στήν πραγματικὴ Λεγεώνα, οι ἄνδρες του μιλοῦσαν πάνω - κάτω δῆλες τὶς γλώσσες. 'Ο μισθός μας ήταν ἀσήμαντος, μὰ ὑπῆρχε ἀφθονο πλιάτσικο σ' αὐτή τὴ Γῆ τῆς 'Επαγγελίας... κι' ἀξίζει νὰ ριψοκινδυνεύσῃ κανείς τὸ τομάρι του...

Μερικοὺς μῆνες ἀργότερα, τὸ ἀπόσπασμό μας, δηποίας στὸν εἶχαν σκοτωθῆ ἐν τῷ μεταξὺ καμμιὰ εἰκοσιπενταριά, δηταν διαμάντια, δηποίας στὸ Τράνσαχαλ...

Εἶχαμε πέντε μέρες ποὺ παρακολουθούσαμε τὰ ἔχνη κάσια θὰ μᾶς πλούτιζε δῆλους μὲ μιᾶς... Σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες μας, οι καθαλλάρηδες αὐτοὶ μετέφεραν στήν Πραιτώρια διαμάντια ἀξίας πολλῶν ἐκατομμυρίων, τὰ δηποίας είχαν προσφέρει γιὰ τὸν ἀγῶνα στήν κυβέρνησι τοῦ Τράνσαχαλ

Εἶχαμε πέντε μέρες ποὺ παρακολουθούσαμε τὰ ἔχνη κάσια θὰ μᾶς πλούτιζε δῆλους μὲ μιᾶς... Σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες μας, οι καθαλλάρηδες αὐτοὶ μετέφεραν στήν Πραιτώρια διαμάντια ἀξίας πολλῶν ἐκατομμυρίων, τὰ δηποίας είχαν προσφέρει γιὰ τὸν ἀγῶνα στήν κυβέρνησι τοῦ Τράνσαχαλ

δαν νὰ ἐπωφεληθοῦν τοῦ τραυματισμοῦ γιὰ νὰ μὲ προλάθουν. Σὲ λίγο οἱ Μπόερς παραδούσθηκαν, μὰ δὲν θρήκαμε ἀπάνω τους οὔτε ἔνα διαμάντι. "Οσο γιὰ μένα, ποὺ ἡ πληγὴ μου ήταν ἀρκετά θαρειά, μὲ μετέφεραν σ' ενα νοσοκομεῖο.

"Ἐξη μῆνες ἀργότερα — ἡ εἰρήνη εἶχε ύπογραφή πειά κι' ἔγω ειχα συνέλθει απὸ τὸ τραύμα μου — ξαναφτάνα στὴν κλεισούρα τοῦ Ιηγαδιοῦ τοῦ Δράκου.

"Ἐνας Κάφρος μὲ συνώδευε, κρατώντας ἔνα σκοινὶ μὲ θηλείες, φτιαγμένο ἐπιτήνες γι αὐτὴ τὴν ἐπικίνδυνη ἔξερευνησι.

Εἶχα δέσει γερά τὸ σκοινὶ μου σ' ἔνα θράχο, στὴν κορυφὴ τοῦ γκρεμοῦ, δταν ἔξαφνα, σὲ δυὸ θημάτων ἀποστασὶ εἶδα δεμένο ἀπὸ ἔνα δέντρο ἐν' ἄλλο σκοινὶ.

— Καποιος ἤρθε πρὶν ἀπὸ μένα! Ξεφώνισα. Καποιος ἀπὸ τοὺς καταραμένους συντρόφους μου!... Μὰ θὰ λογαριαστοῦμε ἔγκαίρως! Εύτυχῶς που φτάνω ἀπάνω στὴν ὥρα.

Μεθυσμένος ἀπὸ λύσσα, ξαναμένος ἀπὸ τὴν ίδεα μιᾶς πάλης ἑκεὶ κάτω στὸ θάθος τῆς ἀσύσσου, βεβαιώθηκα ἀν τὸ μπράουνιγκ μου ήταν γεμάτο καὶ, ἀρπάζοντας τὸ σκοινὶ, ἀρχισα νὰ κατεβαίνω μὲ ἀλιγγιώδη ταχύτητα.

Ιαθώς κατέβαινα, δὲν ξεκολλοῦσα τὰ μάτια μου ἀπὲ τὸν ἔχθρο, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ σκοινὶ του, που ὠστόσο δὲν τὸ ἔθλεπα νὰ σαλεύῃ καθόλου.

Μὰ τὸ σκοινὶ αὐτὸ δὲν ἔφτανε σὲ μεγάλο θάθος, σ' ἔξηντα μόλις μέτρα.

Ἐκεῖ ήταν κομμένο... Ηρόσεξα συγχρόνως ὅτι αὐτὸ τὸ σκοινὶ που μὲ εἶχε ἀναστατώσει ἀνόητα, ήταν παληὸ, σχεδὸν σαπισμένο κι' ἐπὶ πλέον ὅτι ἡ ἀκρη του εἶχε κοπῆ σ' ἔνα μυτερὸ θράχο που προεξεῖχε ἀπ' το τοίχωμα...

Κατάλαβα τί εἶχε συμβῆ: 'Αφοῦ ἔκανε τὸ κόλπο του δ «κλέφτης» μου, θέλησε νὰ ξανανέψη, μὰ, καθώς τὸ σκοινὶ τεντώθηκε μὲ τὸ θάρος τοῦ σώματός του, χτύπησε στον κοφτερὸ θράχο καὶ κόπηκε...

Δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀμφιθολία δτι θὰ εὕρισκα τὸ κορμί του ἔκει κάτω, φαγωμένο ἀπὸ τὰ ποντίκια.

Προσπάθησα νὰ χαμογελάσω σαρκαστικά, μὰ φοβόμουνα τώρα... Μὲ εἶχε πλημμυρήσει μιὰ ἀγωνία που μεγάλωνε ὅσο προχωροῦσα θαύτερα στὸ κρύο σκοτάδι του καταραμένου πηγαδιοῦ.

Ἡ δυνάμεις μου σωνόντουσαν... Πόσα λεπτὰ εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴν στιγμὴ που ἀρχισα τὴν κατάβασί μου; 'Ολόγυρά μου ἀπλωνόντουσαν τώρα τὰ σκοτάδια, ἡ μαύρη νύχτα τῆς ἀσύσσου... Εἶχα τὴν συναίσθησι πῶς εἶχα παραπλανηθῆ, πῶς εἶχα χαθῆ για πάντα μέσα στὰ θάθη τῆς γῆς...

"Υψωσα τὰ μάτια μου πρὸς τὴν ἡμέρα πρὸς τὸ φῶς... Μὰ ἀνατρίχιασα κ' ἡ τρίχες μου ἀνωρέθω θηκαν ἀπὸ φρικη...

Σκοταδὶ ἀπλωνόταν κι' ἀπὸ πάνω μου... Τὰ ἄστρα ἔλαμπαν ψηλά καὶ ξεχώριζε δ Σταυρὸς τοῦ Νότου...

Κι' ἀντικρύζοντας αὐτὸν τὸν οὐρανὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, λιποιψύχησα καὶ μὲ κυρίευσε ἔνας ἀπὸ ἔκεινους τοὺς πανικούς που φτάνουν γιὰ νὰ καταστρέψουν σὲ μιὰ στιγμὴ τὰ πάντα...

* * *

Μὰ μιὰ ἀνάμνησι μὲ συγκράτησε τὴν στιγμὴ που ἦμουν ἔτοιμος νὰ παρατήσω τὸ σκοινὶ καὶ νὰ κατρακυλήσω στὸ κενό. Θυμήθηκα μιὰ κατάβασί μου στὰ μεταλλεῖα τοῦ Ἀνζέν, σ' ἔνα πηγάδι πολὺ θαθ, ἀπ' ὅπου θλέπει κανεὶς τὸν πανεὶς τὸν ἀστραπα μέρα μεσημέρι! Αὐτὸ εἶναι ἔνα φαινόμενο ὅπτικο, πολὺ γνωστό, που δὲν ἔχει τίποτε τὸ τρομαχτικό... Τὸ ίδιο λοιπὸν συνέβαινε καὶ τώρα...

Ξανάκανα λοιπὸν κουράγιο, μὰ ἡ ἀνησυχία μου δὲν εἶχε ἐλαττωθῆ καθόλου. Τίποτε ἔξι ἄλλου δὲν ἀνήγγελλε τὸ τέλος τῆς ἀσύσσου...

—"Ηταν τάχα μακριὰ ἀκόμα;

Μήπως τὸ σκοινὶ μου θὰ κοβότανε κι' αὐτό;

—"Ἐνα ξαφνικὸ τρίξιμό του μ' ἔκανε νὰ παγώσω δλόκληρο...

Ἐτοιμάστηκα νὰ σκαρφαλώσω πάλι ἀπάνω, μὰ τὴν ίδια στιγμὴ τὰ πόδια μου ἀγγιξαν τὴ γῆ...

Εἶχα φτάσει...

—"Αναψα ἀμέσως τὸ ἡλεκτρικὸ μου

φανάρι κι' ἀπόμεινα μὲ τὰ πόδια μου καρφωμένα στὸ χῶμα, θαμπιωμένος, μαγνητισμένος...

Μπροστά μου, ἐπάνω στὸν γυμνὸ θράχο, ἔνα θαυμάσιο τριανταφύλλενιο φῶς σπινθηρούσιο, ἔλαμπε γεμάτο φωτείς!

—"Ησαν τὰ διαμάντια, τὰ διαμάντια!

—"Επεσα γονατιστός, καὶ γέμισα τὶς τσέπες μου μὲ τὰ πολύτιμα κρύσταλλα.

Είχα τελειώσει πειά, δταν ἔνας ἀδύνατος ἥχος, κάτι που ἐμοιαζε μὲ στεναγμὸ μ' ἔκανε νὰ πεταχτῶ ἐπάνω...

Φωτίζοντας γύρω μὲ τὸ λαμπτήρα μου εἶδα μιὰ σέλλα ἀναποδογυρισμένη καὶ πιὸ πέρα, σωριασμένο πλάϊ στὸ τοίχωμα, ἔνα μεγάλο σκελετό, τὸ σκελετό τοῦ ἀλόγου τοῦ Μπόερς...

Ἄυτὸ τὸ τέρας τῆς Ἀποκαλύψεως που φαινόταν νὰ μὲ κυττάζῃ μὲ τὸ ἀδειανά του μάτια, μὲ τρόμαζε...

Μοῦ θύμισε στὸν περίφημο πίνακα τοῦ Χολμάπιν, τὸ «Μακάβριο χορό», που τὸν εἶχα δῆ σὲ κάποιο μουσεῖο...

—"Εἶνε ὅμοιο! ψιθύρισα. Ἐντελῶς ὅμοιο... Τὸ "Ἀλογο τοῦ Θανάτου"...

Μὰ δὲν εἶχα ἀποτελείωσει ἀκόμα τὴ φράσι μου, δταν ὁ Θάνατος ὁ ἴδιος παρουσιάστηκε μπροστά μου... ἔτσι δπως τὸν παριστάνουν, μὰ χωρὶς τὰ δρέπανο καὶ τὸ σάβεα...

Κι' ἦταν ἔνα πρᾶγμα φανταστικό, τρομαχτικό, που μὲ πάγωσε μέχρι μυελοῦ στέων!...

—"Ω! αὐτὸ τὸ φάντασμα, αὐτὴ ἡ σκιὰ ἀνθρώπου, που ἀκουγα τὰ κόκκαλά του νὰ τρίζουν κάτω ἀπ' τὴν ξερὴ ἐπιδερμίδα του...

Μπορεῖ κανεὶς ὅσο θέλει νὰ μὴ πιστεύῃ στὰ φαντάσματα, μὰ ἔγω τὴ στιγμὴ ἔκεινη πίστεψα!...

Κι' ἔξαφνα, τὸ φάντασμα ὥρμησε ἀπάνω μου... Κλονίστηκα, μὲ τὰ μάτια ἀναποδογυρισμένα ἀπὸ φρίκη...

—"Ενοιωσα μιὰ θρωμερὴ ἀνάσα νὰ μὲ χτυπαη στὰ μούτρα, καὶ δόντια νὰ χωνωταὶ στὸ λαμπό μου...

Αὐτὴ ἡ δαγκωματιὰ μ' ἔσωσε... Μ' ἔκανε νὰ καταλάβω ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ φαντάσματος, ἀλλὰ περὶ ζωντανοῦ ἀνθρώπου...

Καταλαβαίνετε... μαντεύετε ποιὸ ἦταν τὸ φάντασμα...

—"Ναι, τοῦ ἀπάντησα. Ἡταν δ ἄλλος, δ παληὸς σου σύντροφος που σὲ εἶχε πρόλα-ζει.

—"Αὐτὸς δ ἴδιος... Βρισκόταν ἔκει κάτω δεδουλέδες δλόκληρες, μῆνες ἵσως... Εἶχε καταθροχήσει τὸ ἄλογο, μὰ ἀπὸ τότε που σωθῆκε πέθαινε τῆς πείνας.

Σημειώστε ὅτι δλόκλητα καταλάθαινα μ' ἔναν τρόπο πολὺ συκεχυμένο, μὰ αὐτὸ ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ καθησυχάσω...

Μὲ μιὰ σπρωξιὰ ἔρριξα κάτω τὸν ἄλλον που δὲν μπορούσε νὰ σταθῇ στὰ πόδια του...

—"Επειτα ἀρπαξα τὸ σκοινὶ καὶ, συγκεντρώνοντας δλες μου τὶς δυνάμεις, ἀρχισα ν' ἀνεβαίνω... "Ολη μου ἡ κούρασις μου εἶχε φύγει ώς ἐκ θαύματος... Εἶχα φτερά στοὺς ὥμους καὶ τὴ μυρωδιὰ τοῦ θανάτου στὰ πόδια μου...

—"Α! δταν ἔφτασα τέλος ψηλὰ κι' ἀνάσανα καθαρὸ ἀέρα... Πόσο τὸ στῆθος μου φούσκωσε!...

—"Κι' δ ἄλλος; τὸν ρωτήσαμε. Τὸν ἀφησες ἔκει κάτω, μέσα σ' αὐτὸν τὸν τάφο;

—"Οχι... Λίγο ύστερότερα, θοηθούμενος ἀπὸ τὸν Κάφρο, τὸν ἔγγαλα ἔξω. Μὰ ἦταν ἀργὰ πειά... Πέθανε μόλις ἀντίκρυσε τὸν ἥλιο..."

ΓΚΑΓΙΑΡ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

— Τὸ πιὸ ύγιεινὸ μέρος τοῦ κόσμου εἶνε ἡ δυτικὴ περιφέρεια τῆς Αύστραλίας.

— Οἱ Ίρλανδοὶ αὐτοκτονοῦσι σπανιώτατα, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἄλλους λαούς.

— Ο καρκίνος προέρχεται συνήθως ἀπὸ μεγάλες στενοχώριες.

— Τὰ καλύτερα ξυράφια τῶν Κινέζων κατασκευάζονται ἀπό.. παληὴ πέταλα.

— Μεταξὺ 15.000 ἀνθρώπων μόνον ἔνας φτάνει σὲ ἡλικία ἔκατο χρόνων.

«...Μακρὰ λοιπὸν σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ἀσκησὶς τῆς νεότητος θὰ εἶνε ἡ ἀφετηρία τῆς νέας δργανώσεως τῆς νεολαίας».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

('Απὸ δηλώσεις του τῆς 16ης Σεπτεμβρίου)